

Nr 215.

Av herr **Wiberg m. fl.**, om höjning av anslaget till underhåll och ökande av samlingarna vid nationalmuseum.

För budgetåret 1939/1940 utgick ett belopp av 25 000 kronor till nationalmuseum för ökande av vissa samlingar av konstföremål. Från och med budgetåret 1940/1941 har något anslag icke utgått för ändamålet. Museet har allenast av statsmedel åtnjutit anslag för inlösen av svenska konstnärers arbeten, men för ökande av museets samlingar i övrigt varit hänvisat till understöd från enskilt håll samt till sina donations- och förevisningsmedel. I sina anslagsäskanden att föreläggas 1944 års riksdag hemställde chefen för nationalmuseum om att för sistnämnda ändamål måtte anvisas ett belopp av 15 000 kronor. Föredragande departementschefen anförde härom i 1944 års åttonde huvudtitel, punkten 19, följande.

”För att ett konstmuseum skall kunna fylla sin uppgift i kulturvårdens tjänst måste det äga möjligheter till förkovran och tillväxt. Det nuvarande anslaget till ökande av samlingarna medger emellertid icke några andra nyförvärv än arbeten av nu verksamma svenska konstnärer. I viss utsträckning ha emellertid olägenheterna härav kunnat begränsas genom museiledningens oavlätliga och framgångsrika strävanden att öka allmänhetens intresse för museet och dess verksamhet. Ett resultat av dessa strävanden har blivit, att museets visningsavgifter, vilka få användas efter museichefens bestämmande för bland annat konstinköp, under de senaste åren uppgått till rätt betydande belopp. Då det är att hoppas, att så även skall bli fallet under nästa budgetår, torde icke heller i nu föreliggande riksstatsförslag särskilda medel upptagas för konstinköp, bortsett från ett oförändrat belopp för inlösen av svenska konstnärers arbeten. Det är mig emellertid angeläget att framhålla, att jag betraktar den besparingsåtgärd, vilken sålunda föreslås vidmakthållen, såsom en av det statsfinansiella läget betingad övergående anordning.”

I en inom första kammaren av herr F. Ström väckt motion (I:44) hemställdes, att riksdagen måtte besluta att till underhåll och ökande av nationalmusei samlingar anvisa ett med 15 000 kronor förhöjt belopp.

Riksdagens statsutskott, som tillstyrkte departementschefens förslag och avstyrkte bifall till motionen, anförde i sitt utlåtande nr 8, punkten 19, bland annat, att vad anginge det motionsvis gjorda yrkandet ville utskottet i anslutning till vad departementschefen anförde framhålla, att då särskilda medel i riksstatsförslaget, bortsett från ett oförändrat belopp till inlösen av svenska konstnärers arbeten, icke upptagits för konstinköp, detta måste betraktas såsom en av det statsfinansiella läget betingad övergående anordning. Utskottet hyste den förhopp-

ningen att medel under ett kommande budgetår åter skull kunna anvisas för ifrågavarande ändamål.

I sina anslagsäskanden att föreläggas 1945 års riksdag har museichefen — med hänsyn till den välvilliga inställning, som i ovannämnda yttranden kommit till uttryck från såväl dåvarande departementschefens som statsutskottets sida — ansett sig ånyo böra äska medel för berörda ändamål och i sådant avseende hemställt om beviljande av ett belopp för nästa budgetår av 25 000 kronor.

Departementschefen har med hänsyn till att han under nationalmusei avlösningsanslag framlagt förslag om frigörande av vissa för löneutgifter nu bundna förevisningsmedel, vilka härigenom komme att bliva disponibla för inköpsändamål, icke funnit sig nu böra förorda, att medel anvisas till ökande av vissa samlingar av konstföremål. Ett bifall till departementschefens ifrågavarande förslag innebär visserligen en något vidgad marginal för museets möjligheter till konstförvärv, men vidlades av den svagheten att museet fortfarande liksom hittills icke har ett bestämt anslag för ökande av vissa samlingar av konstföremål till sitt förfogande, utan är hänvisat till utfallet av utställningsverksamheten, vars ekonomiska resultat är beroende av åtskilliga mer eller mindre ovissa faktorer. Det synes oss därför rimligt att särskilda medel böra anvisas på riksstaten även för nu berörda ändamål. Med hänsyn till vad departementschefen förordat med avseende på förevisningsmedlen torde anslaget till ökande av vissa samlingar av konstföremål emellertid kunna begränsas till ett belopp av 15 000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen må för ökande av vissa samlingar av konstföremål bevilja ett belopp av 15 000 kronor och förty till Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 62 100 kronor.

Stockholm den 22 januari 1945.

Åke Wiberg.

P. Hj. Fagerholm.

Stig Janson
i Frändesta.

Elis Håstad.

Hj. R. Nilson.

David Hall.

Per A. Johnsson
i Kastanjegården.